

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT DHE MBROJTJEN E TË
DHËNAVE PERSONALE

DREJTORIA E PËRGJITHSHME PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT
DREJTORIA PËR TË DHËNAT E HAPURA DHE KONSULTIMIN PUBLIK

Nr. 1965 prot.

Tiranë, më 13.07.2026

REKOMANDIM

Nr. 38, datë 13.07.2026

**MBI ZBATIMIN E LIGJIT NR. 33/2022 “PËR TË DHËNAT E HAPURA DHE
RIPËRDORIMIN E INFORMACIONIT TË SEKTORIT PUBLIK”
NGA AGJENCIA KOMBËTARE E ZONAVE TË MBROJTURA**

Në mbështetje të nenit 19 të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”,

KONSTATOVA SE:

Zyra e Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale (në vijim “Zyra e Komisionerit”) është institucioni përgjegjës për mbrojtjen, mbikëqyrjen dhe promovimin e së drejtës për ripërdorim të dokumenteve të organeve të sektorit publik referuar nenit 19, pika 1, të ligjit nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik” (në vijim “Ligji nr. 33/2022”).

Në zbatim të “Planit të monitorimit të zbatimit të ligjit nr. 33, datë 31.03.2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik” nga organet e sektorit publik”, për vitin 2026, publikuar në faqen zyrtare të Zyrës së Komisionerit, dhe Urdhrit nr. 53, datë 11.03.2026 “Për miratimin e “Manualit të monitorimit online dhe metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike””, u krye procesi i monitorimit me objekt:

- ❖ Monitorimi online i faqes zyrtare të Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura, në link-un: <https://akzm.gov.al/>, lidhur me përmbushjen e detyrimeve që burojnë nga ligji nr. 33/2022 “Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik” e aktet nënligjore në zbatim të tij.

Komisioneri, pasi shqyrtoi relacionin e monitorimit online nga struktura përgjegjëse dhe provat e administruara gjatë këtij procesi monitorimi, vëren se:

- Ligji nr. 33/2022, në nenin 3 “Fusha e zbatimit”, shkronja “a”, përcakton se: “Ky ligj zbatohet për ripërdorimin e: a) dokumenteve ekzistuese që mbahen nga organet e sektorit publik;”

Në pikën 9 të nenit 6 të ligjit nr. 33/2022 përcaktohet se: *“Organet e sektorit publik” përfshin çdo organ të pushtetit qendror, i cili kryen funksione administrative; çdo organ të enteve publike, në masën që ato kryejnë funksione administrative; çdo organ të pushtetit vendor që kryen funksione administrative; çdo organ të Forcave të Armatosura, për aq kohë sa kryejnë funksione administrative, si dhe çdo person fizik ose juridik, të cilit i është dhënë me ligj, akt nënligjor ose çdo lloj forme tjetër, të parashikuar nga legjislacioni në fuqi, e drejta e ushtrimit të funksioneve administrative publike.”*

Për sa më sipër, në kuptim të ligjit nr. 33/2022, Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura konsiderohet organ i Sektorit Publik dhe duhet të zbatojë detyrimet ligjore sipas dispozitave të mëposhtme të këtij ligji:

- Sipas nenit 6, pika 15: *“Të dhëna të hapura” është format i pavarur nga platforma, i vënë në dispozicion të publikut pa asnjë kufizim që pengon ripërdorimin e dokumenteve.”*
- Sipas nenit 7, pika 3: *“Organi i sektorit publik përcakton listën e dokumenteve ekzistuese që mund të ofrohen në formatin e të dhënave të hapura, të cilën e bën publike.”*
- Sipas nenit 9, pika 4: *“Organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike, për aq sa është e mundur teknikisht, i bëjnë të disponueshme të dhënat për ripërdorim menjëherë pas mbledhjes, përmes ndërfaqeve të përshtatshme API, në formë dinamike ose kur është e përshtatshme, si një shkarkim i vetëm voluminoz (bulk download).”*
- Sipas nenit 10, pikat 1, 2 dhe 5:
 - “1. Ripërdorimi i dokumenteve, si rregull, ofrohet pa pagesë.*
 - 2. Ripërdorimi i dokumenteve mund të bëhet kundrejt një tarife për të mbuluar kostot shtesë për arsye të riprodhimit, ofrimit e shpërndarjes së dokumenteve, për anonimizimin e të dhënave personale, si dhe për masat e marra për të mbrojtur informacionin sekret tregtar.*
 - 5. Për çdo rast ku aplikohet tarifa, metodologjia, masa dhe përdorimi i tarifës duhet të përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave. Organi i sektorit publik që aplikon tarifa për të drejtën e ripërdorimit e bën atë publike në faqen e vet të internetit, si dhe në portalin unik qeveritar të të dhënave të hapura.”*
- Sipas nenit 11, pika 2: *“Ripërdorimi i dokumenteve është i hapur ose kundrejt aplikimit të licencës standarde. Në rastin e aplikimit të licencës standarde, licenca ofrohet në formatin elektronik sipas modelit të miratuar me udhëzim të përbashkët të ministrit përgjegjës dhe Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.”*
- Sipas nenit 12, pika 1: *“Me qëllim lehtësimin e kërimit të të dhënave të hapura të ofruara nga organet e sektorit publik, krijohet/funksionon portali i të dhënave të hapura qeveritare. Ky portal krijohet dhe administrohet nga AKSHI.”*

Në interpretim të këtij neni, organet e sektorit publik duhet të mundësojnë ndërveprimin me portalin e të dhënave të hapura qeveritare, opendata.gov.al.

- Sipas nenit 16, pika 1: *“Në grupin e të dhënave me vlerë të madhe përfshihen të dhëna në fushat:
b) mjedisore dhe të vëzhgimit të tokës;
.....”*

- Sipas nenit 17, pikat 1 dhe 2:

“1. Për çdo kategori të të dhënave me vlerë të madhe për ekonominë dhe shoqërinë nga organi/et publike përgjegjëse, në koordinim me Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, përcaktohen grupet specifike të këtyre të dhënave.

2. Grupet specifike të të dhënave me vlerë të madhe duhet të jenë:

- a) të disponueshme pa pagesë;*
- b) të lexueshme nga kompjuteri;*
- c) të ofruara përmes API-ve; dhe*
- ç) kur është me rëndësi, të ofruara si një shkarkim i vetëm.”*
- Udhëzimi i përbashkët i ministrit të Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit dhe i Komisionierit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale nr. 2, datë 6.2.2025 *“Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”*, përcakton këto detyrime kryesore për organet e sektorit publik:
- ✓ Sipas Kreut II, Fusha e zbatimit, shkronja “a”: *“Ky udhëzim zbatohet nga organet e sektorit publik, për ripërdorimin e dokumenteve ekzistuese që mbahen prej tyre, në kuadër të detyrës publike.”*
- ✓ Sipas Kreut III, pika 2: *“Licenca do të jetë në format elektronik dhe do të shoqërojë informacionin që do të publikohet nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike në faqet e tyre zyrtare dhe në portalin opendata.gov.al.”*
- ✓ Sipas pikës 5: *“Organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike do të bashkëpunojnë me Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit lidhur me implementimin e licencave në formatin elektronik, për dokumentet në formatin e të dhënave të hapura, në faqet e tyre zyrtare dhe në portalin opendata.gov.al, ripërdorimi i të cilave kërkon aplikimin e licencës standarde.”*
- ✓ Sipas Kreut V, pika 2: *“Ky udhëzim zbatohet nga organet e sektorit publik, sipërmarrjet publike në Republikën e Shqipërisë dhe Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit.”*

Në përmbyllje të këtyre përcaktimeve ligjore vlerësohet se Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura luan një rol thelbësor në krijimin dhe publikimin e të dhënave në fushën e mjedisit, e cila është një kategori të rëndësishme e të dhënave me vlerë të madhe, referuar neneve 16 dhe 17 të ligjit nr. 33/2022.

Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (në vijim “AKZM”) është institucion në varësi të Ministrisë së Mjedisit. Veprimtaria e agjencisë rregullohet me ligjin nr. 81/2017 “Për zonat e mbrojtura”, i ndryshuar, dhe VKM-në nr. 102, datë 04.02.2015 “Për krijimin dhe mënyrën e organizimit e të funksionimit të Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura dhe të administratave rajonale të Zonave të Mbrojtura”, i ndryshuar. Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura e shtrin veprimtarinë e saj edhe në fushat e tjera, për të cilat AKZM-ja, referuar ligjeve specifike që rregullojnë këto fusha, duhet të mbledhë, përpunojë dhe publikojë të dhëna.

AKZM-ja ka detyrimin ligjor për publikimin e dokumenteve dhe të dhënave publike që mban dhe prodhon referuar akteve ligjore e nënligjore që rregullojnë veprimtarinë e këtij organi të sektorit publik, në format të hapur (*open data*), të lexueshëm nga kompjuteri, të aksesueshëm dhe të ripërdorshëm, së bashku me *metadata*-n, sipas përcaktimeve të ligjit nr. 33/2022.

Në kuadër të zbatimit të detyrimeve ligjore të mësipërme dhe detyrimeve të ligjit nr. 33/2022, Zyra e Komisionerit ka kryer monitorimin online të faqes zyrtare të Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura, konkretisht rubrikave dhe përmbajtjes së tyre bazuar në dimensionet e vlerësimit të këtij procesi të monitorimit online, referuar “Manualit të monitorimit online dhe metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga organet e sektorit publik dhe sipërmarrjet publike”.

Nga monitorimi i faqes zyrtare të AKZM-së, në *link*-un: <https://akzm.gov.al/>, për përmbushjen e detyrimeve që burojnë nga ligji nr. 33/2022, rezulton se:

1. AKZM-ja ka krijuar rubrikën “Të dhënat e hapura” në panelin kryesor brenda rubrikës “AKZM” dhe ka publikuar dokumente që mban e prodhon, që mund të ofrohen në format të hapur, sikurse kërkohet nga neni 7 i ligjit nr. 33/2022.
2. Në faqe në menunë kryesore ekzistojnë edhe rubrika të tjera, të cilat kanë të listuara në mënyrë të shpërndarë dokumente të ndryshme që duhet të publikohen referuar fushës së saj të përgjegjësisë.
3. Nga verifikimi i përmbajtjes së këtyre rubrikave konstatohet se ato përmbajnë informacion/dokumente/të dhëna që mbledh/përpunon/krijon/prodhon kjo Agjenci referuar detyrimeve ligjore sipas fushës së saj të përgjegjësisë. Nëse klikojmë mbi emërtesën e çdo dokumenti të listuar në këto rubrika, konstatohet se ato ofrojnë informacion të publikuar të fragmentizuar e të papërditësuar.
4. Për sa i përket formatit të dokumenteve, rezulton se jo gjithmonë janë në formate të hapura, të lexueshme nga kompjuteri, referuar detyrimeve ligjore që duhet të përmbushë kjo agjenci.

Lidhur me konstatimet e mësipërme, bazuar në kërkesat e ligjit nr. 33/2022, më poshtë paraqitet situata konkrete pas verifikimit të përmbajtjes së rubrikave të publikuara në faqen zyrtare të AKZM-së.

❖ Rubrika “Të dhënat e hapura” përfshin nënrubrikat:

- ✓ *Zonat e Mbrojtura dhe Monumentet Natyrore të Shqipërisë:* Në këtë rubrikë listohen zonat e mbrojtura dhe monumentet natyrore të Shqipërisë, shoqëruar me një informacion njohës narrativ.
- ✓ *Hartat e Zonave të Mbrojtura dhe Monumenteve të Natyrës:* Në këtë rubrikë, nëse klikojmë mbi çdo seksion, përkatësisht Hartat e Zonave të Mbrojtura dhe Harta e Monumenteve Natyrore, të drejtojnë në faqen e portalit geoportal.asig.gov.al.
- ✓ *Informacion me interes:* Në këtë rubrikë gjejmë një nënrubrikë “Censusi i shpendëve dhe fauna e egër”, që jep të dhëna statistikore mbi “Faunën e egër 2017-2020” dhe “Censusi i shpendëve dimërues 2016-2024”, ku dokumentet e publikuara nuk janë në format të hapur. *Këto janë të dhëna statistikore dhe duhet të publikohen në formate të hapura për ripërdorim.*
- ✓ *Statistikat e Turizmit:* Gjejmë dy seksione “Statistikat e turizmit për vitin 2023” dhe “Statistikat e turizmit për vitin 2024”, ku dokumentet e publikuara nuk janë në format të hapur.

Buletinet e publikuara përmbajnë tabela e grafikë, të cilët duhen publikuar si të dhëna statistikore në format të hapur, të shkëputura nga dokumenti/buletini.

❖ Rubrika “Harta” ka 2 nënrubrika:

- ✓ *Zonat e Mbrojtura*, ku nëse klikojmë të drejton në faqen e Gjeoportalit Kombëtar, ku është publikuar harta e zonave të mbrojtura.
- ✓ *Monumente natyrore*, ku nëse klikojmë të drejton në faqen e Gjeoportalit Kombëtar, ku është publikuar harta e monumenteve natyrore.

Kjo rubrikë me 2 nënrubrikat e mësipërme duhet të jetë pjesë e rubrikës “Të dhënat e hapura”, pasi të dhënat e publikuara janë pjesë e listës së dokumenteve që publikohen nga AKZM në format të hapur.

❖ Menuja “Rubrika Albanian Trails” të drejton në link-un: <https://albaniantrails.al/>, ku faqja ofron informacion për shtigjet sipas qarqeve, shoqëruar me përditësim në hartë dhe informacion të përmbledhur. *Edhe kjo rubrikë duhet të jetë pjesë e listës së dokumenteve që ofrohen në format të hapur, listuar në rubrikën “Të dhënat e hapura”.*

❖ Nënmenuja “Programi i Transparencës”, ku të dhënat për buxhetin dhe prokurimet janë të papërditësuara dhe jo në formate të hapura. Regjistri i parashikimit të prokurimeve publike, regjistri i realizimeve dhe të dhënat për buxhetin janë në formate pdf. *Këto dokumente duhen publikuar në formate të hapura.*

5. Në faqen e Agjencisë nuk gjendet e publikuar logoja e licencës që përcakton kushtet e ripërdorimit, referuar detyrimeve të Udhëzimit të përbashkët nr. 2, datë 06.02.2025 “Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”.

6. Nga verifikimi në portalin opendata.gov.al nuk konstatohen të dhëna apo dokumente të publikuara nga AKZM lidhur me veprimtarinë e saj.

Gjithashtu, referuar legjislacionit shqiptar, ligjit nr. 72/2012 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Infrastrukturës Kombëtare të Informacionit Gjeohapësinor në Republikën e Shqipërisë”, i përditësuar, për publikimin e të dhënave të mbledhura apo

krijuara nga AKZM, referuar fushës së veprimtarisë e përgjegjësisë, është monitoruar edhe faqja zyrtare <https://geoportal.asig.gov.al>, e cila administrohet nga Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor (nenet 11, 24 etj.).

Referuar *link*-ut: <https://geoportal.asig.gov.al/>, ku publikohen të dhëna gjeohapësinore, rezulton se Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura është identifikuar si Autoritet Përgjegjës për temat: “Zonat e mbrojtura” me Vendimin nr. 21, datë 07.11.2016, “Zonat ekologjike” me Vendimin nr. 12, datë 05.04.2017, “Habitatet” me Vendimin nr. 12, datë 05.04.2017, “Shpërndarja e specieve” me Vendimin nr. 11, datë 05.04.2017, për të cilat në Gjeoportalin Kombëtar gjejmë:

- ❖ Në rubrikën Harta/Tema “Zonat e mbrojtura” gjejmë të publikuara:
 - Zonat e mbrojtura natyrore;
 - Monumente natyre.

Harta është prodhuar nga Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura.

- ❖ Në rubrikën Harta/Tema “Zonat ekologjike” gjejmë të publikuara:
 - Zonat ekologjike;
- ❖ Në rubrikën Harta/Tema: “Shpërndarja e specieve” gjejmë të publikuara:
 - Shpërndarja e Specieve Fauna;
 - Shpërndarja e Specieve Flora;

Publikimi i këtij informacioni është në format të hapur dhe i shoqëruar gjithashtu me *metadata*, në përputhje me përcaktimet e ligjit nr. 33/2022.

Lidhur me temën “Habitatet”, nuk gjenden të dhëna të publikuara nga AKZM në Gjeoportali.

Referuar këtij procesi monitorimi dhe vlerësimi, bazuar në dokumentin “*Metodologjia e vlerësimit të publikimit të të dhënave të hapura nga Organet e Sektorit Publik dhe Sipërmarrjet Publike*”, rezulton një nivel “Përputhshmërie e pjesshme” e këtij organi të sektorit publik në zbatimin e ligjit nr. 33/2022.

Ligji nr. 33/2022 përcakton se të dhënat e hapura nuk kanë vetëm funksion informues, por synojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë ripërdorimin e informacionit të sektorit publik për qëllime ekonomike, sociale, kërkimore, inovative dhe zhvillimore.

Në këtë kuptim, publikimi i të dhënave në formate të hapura dhe të lexueshme nga kompjuteri synon krijimin e mundësisë që këto të dhëna të analizohen, përpunohen, kombinohen dhe ripërdoren nga aktorë të ndryshëm publikë dhe jopublikë, në funksion të zhvillimit të politikave të bazuara në evidencë, rritjes së transparencës dhe nxitjes së inovacionit digjital.

Në mënyrë të veçantë, të dhënat mjedisore përbëjnë kategori të të dhënave me vlerë të madhe (*high-value datasets*), sipas nenit 16 të ligjit nr. 33/2022 dhe standardeve të Direktivës (BE) 2019/1024, për shkak të ndikimit të tyre të drejtpërdrejtë në mbrojtjen e mjedisit, shëndetin publik, kërkimin shkencor, monitorimin e ndotjes, menaxhimin e burimeve natyrore dhe zhvillimin e shërbimeve digjitale me interes publik.

Për rrjedhojë, mospublikimi i tyre në formate të hapura, të strukturuar dhe të ripërdorshme, në përputhje me përcaktimet e nenit 17 të ligjit nr. 33/2022, kufizon ndjeshëm mundësinë e përdorimit efektiv të informacionit publik nga qytetarët, komuniteti akademik, organizatat e shoqërisë civile, media dhe sektori privat.

Sa më sipër, në zbatim të neneve 7, 9, 10, 11, 12, 17 dhe 19 të ligjit nr. 33/2022,

REKOMANDOJ:

1. Organi i sektorit publik/Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura, në menunë kryesore të publikojë listën e plotë të dokumenteve dhe të dhënave që prodhon referuar veprimtarisë së saj, në zbatim të nenit 7, pika 3 e ligjit nr. 33/2022 *“Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”*. Të përfshihen në rubrikën e krijuar *“Të dhënat e hapura”* edhe dokumente/të dhëna të cilat janë publikuar të ndara në rubrika të tjera në menunë kryesore (sipas gjetjeve më lart).
2. Dokumentet e listuara në këtë listë të jenë në format të hapur/*open data*, të lexueshëm nga kompjuteri, të aksesueshëm dhe të ripërdorshëm, së bashku me *metadata*-n, në zbatim të neneve 9 dhe 17 të ligjit nr. 33/2022 *“Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”*.

Gjithashtu, edhe dokumentet e publikuara në rubrikat e tjera, të cilat përmbajnë të dhëna mbi veprimtarinë e AKZM-së, të publikohen në format të hapur, të lexueshëm nga kompjuteri.
3. Të vendoset në këtë rubrikë logoja e licencës CC BY 4.0 për kushtet e ripërdorimit, referuar Udhëzimit të përbashkët të ministrit të Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit dhe Komisionierit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale nr. 2, datë 6.2.2025 *“Për miratimin e licencës standarde të ripërdorimit të informacionit të sektorit publik”*, e në zbatim të nenit 11 të ligjit nr. 33/2022 *“Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”*.
4. Dokumentet/të dhënat të publikohen edhe në portalin opendata.gov.al, me *metadata* dhe përditësim periodik, në zbatim të nenit 12 të ligjit nr. 33/2022 *“Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”*.
5. Në zbatim të nenit 18 dhe pikës 2 të nenit 19 të ligjit nr. 33/2022 *“Për të dhënat e hapura dhe ripërdorimin e informacionit të sektorit publik”*, detyrimet e përcaktuara në këtë Rekomandim të plotësohen brenda 90 ditëve nga data e marrjes dijeni.

Ky Rekomandim u shpall sot, më datë 13.07.2026.

KOMISIONERI

Besnik Dervishi